

Recensie Wildernis ★★★★★1/2

zaterdag 12 februari 2022 DE Studio Antwerpen Bert Hertogs

Foto: [Olympe Tits](#)

Een bijzonder mooie minimalistische, innemende, relevante en gelaagde voorstelling. Dat is Wildernis van Freek Mariën in een regie van Jo Roets door Laika. Een productie die gaat over non-conformisme vs. conformisme, over extreem arm en rijk, over overleven en leven, over vervreemd met de natuur geraakt zijn ('het enige dat nog fijn is in uw leven is het stof in uw longen') versus met en in harmonie met de natuur leven, maar bovenal ook je eigen weg inslaan, soms radicaal een andere richting uit dan die waarin je ouders je hebben willen sturen terwijl je toch – hoe verschillend ook – familie van elkaar blijft en een hechte band blijft behouden. Wildernis is zo een bijzonder herkenbaar verhaal voor al wie 14+ is omdat die vrijheidsdrang, dat loskomen van de ouders iets is wat universeel is, waar elke puber en adolescent door gaat en zich in herkent.

Een vierkanten vloer met houten planken en de vier acteurs Violet Braeckman (als de zus Savanne), Frank Dierens (als de vader), Ineke Nijssen (als de moeder die we live zien schilderen) en Flor Van Severen (als de broer Steppe) die elk enkele rekvisieten zoals een stoel, of een schildersezel het podium opbrengen wanneer ze op komen, zien we. Scenograaf Stef Stessel kiest daarbij voor een minimal aanpak die net als in Robert Carsens La Bohème werkt. Het gezin leeft een nomadisch bestaan, in het begin zien we hoe ze een huis kraken. Door eerst te proberen met ijzerdraad het slot open te krijgen tot ze ontdekken dat de sleutels gewoon bij de plantenbak onder een steen liggen.

De kinderen hebben meegekregen wat ze moeten zeggen (en vooral ook welke lieflijke toon ze moeten aanslaan). Zeggen dat de ouders niet thuis zijn, dat ze geen vreemden mogen binnenlaten, dat papa losse contracten heeft, moet veranderd worden in dat ie ondernemer is. En moeder is artieste. Verder leert de vader zijn gezin om zo snel mogelijk alles bij elkaar te rapen zodat ze voorbereid zijn als ze moeten vluchten. Dat zou binnen de twee minuten moeten kunnen. Ook checkt hij om de zo veel tijd hoe snel zijn kinderen zich kunnen verstoppen.

Wildernis houdt je een spiegel voor, en hoe meer je je onder laat dompelen in dit alternatieve way of life universum hoe meer je gecharmeerd geraakt door de verhalen die hoewel ze van enige rauwheid getuigen toch ook zacht, lieflijk en hartelijk gepresenteerd worden, de charme van een leven leiden 'zonder plan dat is het plan' dicht bij de natuur. Van Savanne horen we bijvoorbeeld dat ze op haar vierde al eitjes kookte: 'Soms hebt ge geluk en zit er al een beetje vogel in' maar zich verbrandde. 'Ze namen vel van mijn benen. En dat werd vel van mijn buik en vel van mijn ribben.' [...] 'Wanneer m'n vel eraf viel was het hard en krokant en best lekker maar Steppe wou niet proeven.' En bij Steppe klinkt het: 'Ik heb al zeven keer een gat in mijn hoofd gehad. Niet één keer naar het ziekenhuis en ik ben nog altijd ok.'

Maar hun leven is er ook een van soms behoorlijk honger lijden. Het brengt Violet en Flor tot een belangrijke scène wanneer ze boter eten, een scène die helaas iets te veel vooraan het speelveld gebracht wordt, waardoor de zichtlijn zeker van bovenaan de tribune in deStudio bekeken niet optimaal is: 'Ge moet de schimmel eraf doen wat suiker erbij en mengen en kneden. Dan lijkt het glazuur.'

Dat de wegen zich stilaan scheiden merk je wanneer de twee kinderen niet meer meedoen wanneer hun vader vraagt zich te verstoppen. En wanneer blijkt dat ie aan het spaargeld gezeten heeft van Savanne, hij is een donkaard, geld dat ze opspaarde om in de stad te gaan wonen, om te gaan studeren aan de universiteit en haar eigen leven te beginnen, confronteert zij hem daarmee. Haar vader heeft een lichtjes anders idee over de universiteit: 'Het is daar een godverdomse herkansing voor mensen die het van de eerste keer niet snaptten.'

De mooiste tekstfragmenten in Wildernis zijn met stip voor een alweer verrukkelijk spelende Violet die op een bijzonder naturelle manier schakelt tussen de kind- en adolescente versie van haar personage Savanne. Wanneer die niet geregistreerd blijkt in het bevolkingsregister en er naar haar geboortedatum gevraagd wordt klinkt het: 'Nee, ik heb wel een verjaardag. Die wisselt gewoon van dag. Als 't regent wacht ge tot een dag met zon. Het is meer een moment dan een afspraak. Niet kijken op de klok maar zien dat de knoppen van de beuken openbarsten, de lijster takken verzamelt en dan zegt ge 'ja' en zijn er kaarsen en een lied en vuur.' Savanne staat ook even stil bij alle littekens die ze in de loop der jaren heeft opgelopen, wat na een lange opsomming uiteindelijk leidt tot 'En hier werd ik geboren', waarbij ze wijst naar haar navel. Dat is zo puur. Zo schoon.

Uiteindelijk voelt Wildernis dan ook vooral aan als een warm liefdevol bad waarin de toeschouwer gedompeld wordt. Waarin we de vader onder andere horen zeggen: 'Ze is zot, uw moeder. En ik van haar.' Of hoe mensen bij elkaar kunnen blijven, ook in barre omstandigheden. De voorstelling gaat dan ook over dat de schoonste cadeaus zelden materieel van aard zijn. Maar het vaak net herinneringen zijn uit onze jeugd, zaken die we van kindsbeen meegekregen hebben van onze ouders, de cadeaus om te koesteren zijn.

< Bert Hertogs >

Credits:

Tekst Freek Mariën

Regie Jo Roets

Spel Violet Braeckman, Frank Dierens, Ineke Nijssen en Flor Van Severen

Muziek Nine And 1/2 - David Bovée en Anton Van Haver

Scenografie en licht Stef Stessel

Kostuum Louis Verlinde

Dramaturgie Mieke Versyp

Techniek Tuur Decoene, Dag Jennes en Rik Van Gysegem

Productie Robin Angst en Pieter Smet